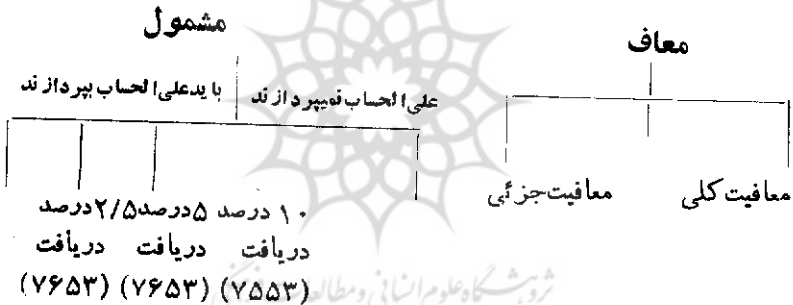

سمینار مسائل مالیاتی

۴

تبعیض

موضوع دیگر تبعیض است که قانون بخلاف اصل عدالت و تساوی مردم در برابر قانون بین اشخاص قائل شده است .
 بطور کلی میتوان گفت قانون اشخاص را به دودسته بزرگ تقسیم کرده است . آنها که معافیت دارند و آنها که معافیت ندارند . هر یک از این دو نیز تقسیمات دیگری پیدا میکنند که میتوان آنها را در نمودار زیر خلاصه کرد .

معافین بعضی بکلی از پرداخت مالیات معاف هستند و برخی ۶۰ درصد ۵۰ درصد ۲۵ درصد یا بیشتر و کمتر و یا برای یکسال ، دو سال ، پنجسال ، ده سال و غیره .

مشمولین بعضی اصلاً قید پرداخت علی الحساب در طول سال ندارند و فقط در پایان سال باید اظهارنامه بدهند و اگر مالیاتی بآنها تعلق گرفت پیردازند مثل بازرگان ، صاحب سینما ، عرق فروش ، صاحب کافه و کبابه . از برخی دیگر مثل کارشناس ، مخترع ، مکشف ، مشاور ، حسابرس ده درصد و از عده ای دیگر مثل نقشه کش ، نقشه بردار ، اشخاصی که تأسیسات فنی و کارهای ساختمانی میکنند و کارخانه برای دیگری میسازند اگر پیمانکار دست اول هستند ۵ درصد و گرنه ۲/۵ درصد در هر پرداختی که بآنها میشود باید کسر و به دارائی

پرداخت شود .

میزان علی الحساب چون از روی کل دریافتی ها (نه درآمد) برداشت میشود معمولاً بیش از مالیات متعلق است و در واقع شخصی که از او علی الحساب گرفته شده از دارائی بستانکار میشود .

با تبعیضی که بشرح فوق ایجاد شده اشخاصی که اصلاً در طول سال علی الحساب نمیبپردازند امکان دارند که کلیه وجوهی که تحمیل میکنند صرف پرداختها و یا توسعه امور خود بکنند . در این مورد دارائی بستانکار است و اگر اطلاع بر فعالیت و درآمد شخصی پیدا کند باید دنبال او بدود تا از او در پایان سال مالی مالیات وصول کند .

اما از اشخاصی که علی الحساب گرفته میشود در طول سال مقداری معتنا به توانائی مالی را که آنها میتوانستند صرف انجام تعهدات و توسعه امور خویش یا سرمایه گذاری کنند برداشت و به وزارت دارائی منتقل میشود و بعلاوه چون این مبلغ علی الحساب معمولاً بیش از مالیات متعلق است آنها طلبکار دارائی میشوند و باید بدنبال دارائی بدونند تا مازاد پرداختی را اگر توانستند پس بگیرند .

جریمه تأخیر تسلیم فهرست بیش از جریمه عدم تسلیم آنست .

در قانون مالیات مورد بحث در مواردی برای برخی اشخاص مثلاً کارفرما تکلیف تعیین شده است که مالیات اشخاص دیگری را کسر و تأدیه نمایند و یا فهرست و مشخصات معینی را تسلیم دارائی کنند از جمله ضمانت اجرای این تکالیف نیز جرائمی است که در فصل جرائم تعیین شده است .

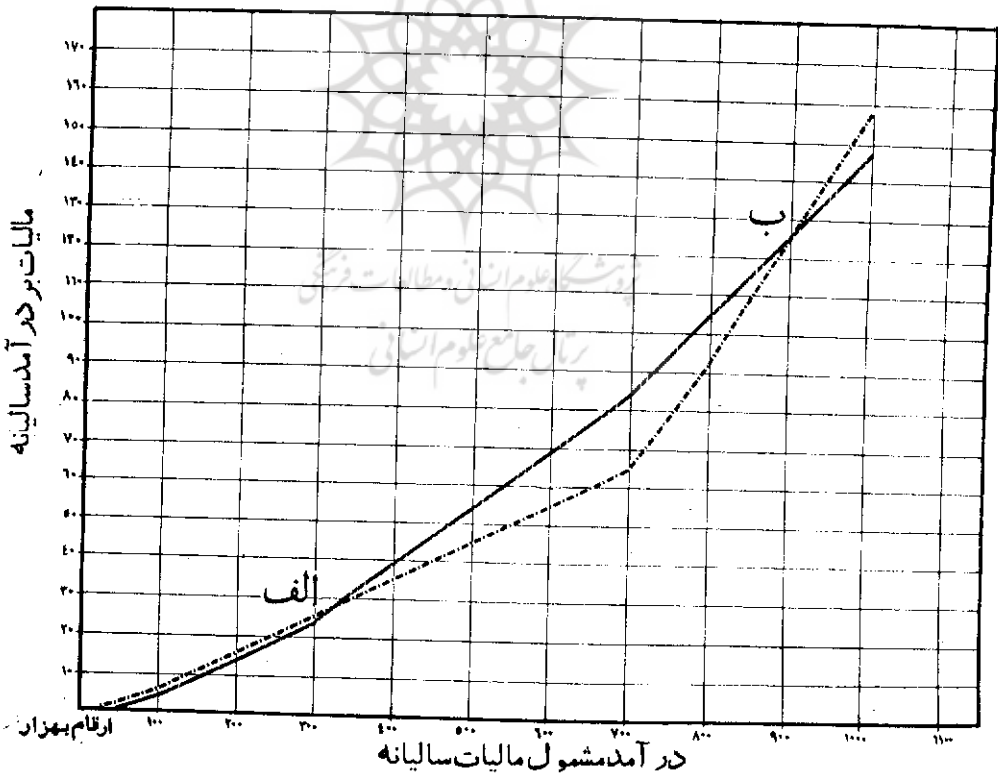
نکته شایان توجه و بحث اینست که قانون در ماده ۱۴۱ برای تسلیم دیرتر از موعد فهرست مشخصات ، جریمه ای معادل ۵ درصد درآمدی که فهرست آن داده نشده برای شخص مکلف به تسلیم آن تعیین نموده و در ماده بعد برای عدم تسلیم آن ۴ درصد مالیات و آنهم حداکثر تا پنجاه هزار ریال جریمه معین کرده است .

در اینجا چنانکه ملاحظه میشود علاوه بر آنکه ضریب ۵ نمرات بزرگتر از ضریب ۲ است ارقامی که این دو باید در آنها ضرب شود نیز تفاوت فاحش دارند زیرا اولی باید در مقدار درآمد و دومی باید در مقدار مالیات ضرب شود .

البته شاید منظور قانونگذار این نبوده ولی بهر حال مسامحه این نتیجه پیش آمده است و بدیهی است که اگر کارفرمایی بخواهد تخلف کند و یا اگر هم سوءنیت نداشته باشد و بسبب پیش آمدی که در کنترل او نیست نتوانست فهرست را بموقع بدهد ترجیح میدهد که اصلاً فهرست را تسلیم نکند تا آنکه تسلیم کند و دیرتر . زیرا جریمه عدم تسلیم نمرات کمتر خواهد بود .

مسئله دیگر اینکه در خود قانون تصریح نشده است که انقضای چه مدتی دیرتر از موعد میباشد ، مگر آنکه در ادارات دارائی عرفی برای آن باشد . در مادتهای ۶ و ۷۶ مثلاً خواسته شده است که فهرستی ظرف ۳۰ روز از تاریخ معین تسلیم شود حال باید دید چند روز تاخیر پس از انقضای این ۳۰ روز عرفاً قابل اغماض است . آیا اصولاً يك روز یا دو روز یا چند روز تأخیر قابل اغماض و قبول هست یا بمجرد انقضای ۳۰ روز، موعد سپری شده تلقی میشود و مورد ازمورد تخلف و مستوجب جریمه است .

--- مالیات قدیم
— مالیات جدید

در خصوص موضوع مورد بحث مسائل بسیار دیگری هست ولی چون وقت اجازه نمیدهد فعلاً عرایض خود را بهمین جا ختم میکنم و چنانچه مجال دیگری فراچنگ آید باز در همین زمینه بحث خواهیم کرد.

از عنایتی که نسبت به عرایض مخلص نشان داده شد فزون از قیاس سپاسگزارم .

چنانکه در نمودار ملاحظه میشود قوس مالیات جدید از نقطه‌ای که شروع میشود پائین تر از قوس مالیات قدیم است. آنگاه از نقطه‌ای - نقطه الف - منحنی مالیات جدید بالا و بالاتر از منحنی مالیات قدیم صعود میکند و سپس باز در نقطه دیگری - نقطه ب - فرو میافتد و تا پایان در زیر کمان مالیات قدیم قرار میگیرد . بعبارت دیگر مالیات جدید حقوق فقط در فاصله دو نقطه است که بیش از مالیات قدیم است و منحنی مالیات جدید نیز در فاصله این دو نقطه بالاتر از منحنی مالیات قدیم است . در ورای این دو نقطه مالیات جدید و منحنی مربوط پائین تر از مالیات قدیم است .

چنانکه از روی این نمودار ملاحظه میشود به حقوقی که در فاصله ۲۷۰۰۰ ریال و ۷۵۰۰۰ ریال درآمده میباشد مالیات اضافی جدیدی وضع شده این حقوق حقوق متوسط میباشند .

صاحبان این حقوق اکنون باید مطابق قانون مالیات‌های مستقیم جدید اسفندماه ۴۵ - مالیات بیشتری بپردازند. کسانی که درآمد حقوق آنها بالاتر از ۷۵۰۰۰ ریال و یا پائین تر از ۲۷۰۰۰ ریال درآمده است از وضع قانون جدید منتفع شده‌اند . البته اشخاصی که حقوقشان پائین تر از ۲۷۰۰۰ ریال است فقط اندکی و آنها که حقوقشان از ۷۵۰۰۰ ریال درآمده بیشتر است بمقدار بیشتری نسبت به گذشته منتفع میشوند به بیانی دیگر قانون جدید حقوق بگیر متوسط را در معرض تحمیل مالیات قرار داده و نسبت به کسانی که حقوق بالا یعنی از ۷۵۰۰۰ ریال پیلا درآمده دریافت میدارند ارفاق روا داشته و مالیات آنها را پائین آورده است . همچنین است درآمدهای دیگر غیر از حقوق .

مسأله‌ای که اینک در این سمینار مطرح است این است که سبب این پیش آمد چه بوده ؟

آیا تحمیل مالیات به طبقه حقوق بگیر متوسط دانسته و عمدی به ملاحظاتی اجتماعی خاص بوده یا آنکه بدون پیش بینی فقط بسبب هموار کردن قوس صعودی مالیات بر حقوق ناخواسته چنین وضعی پیش آمده است .